نظرات دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی در خصوص ترتیب مطالب دروس زبان پیش‌دانشگاهی و عمومی

محمدرضا مزین، سید سعید مظلومی، محسن عسکرشاهی

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی ۱۳۸۴؛ ۵(۱): ۸۹-۹۰

اهمیت زبان انگلیسی در دانشگاه‌های علوم پزشکی، به جهت نیاز به استفاده از کتب و مطالب جدید، بر هیچ کس پوشیده نیست. یکی از اهداف مهم تدریس زبان انگلیسی به دانشجویان دانشگاه‌ها، بالابردن توانایی آنها در خواندن متون و درک سریع مطالب بدون توسل به ترجمه است. متأسفانه، اکثریت قریب به اتفاق دانشجویان، به علت روند غلط تحصیل آنها، از انجام این امر یعنی درک سریع مطالب به زبان انگلیسی عاجزند(۱و۲).

امروز، خواندن را، امری انفعالی (Passive) نمی‌دانند و به دلیل اعتقاد به روند تعاملی (Interactive) در خواندن متون، روش تدریس نسبت به گذشته تفاوت‌های زیادی پیدا نموده است(۳و٤).

برای آموزش زبان انگلیسی به دانشجویان در دانشگاه‌ها، ابتدا، دو درس تحت عناوین زبان پیش‌دانشگاهی و زبان عمومی به آنها ارائه می‌گردد. در این دو درس، شیوه نگارش کتب از نظر ترتیب ارائه مطالب مختلف است که شیوه تدریس متفاوتی را می‌طلبد. به همین دلیل، ما بر آن شدیم تا نظرات فراگیران را در خصوص این کتب ارزیابی نماییم.

در یک مطالعه توصیفی- مقطعی، تعداد ۲۷۰ نفر از دانشجویان دانشکده‌های بهداشت، پرستاری و مامایی شرکت نمودند. پرسشنامه مربوطه که روایی آن از طریق نظرسنجی از متخصصان تأمین شده بود، در بین دانشجویان توزیع شد و توضیحات کافی در خصوص چگونگی تکمیل پرسشنامه به دانشجویان ارائه گردید.

نکات موجود در پرسشنامه، اساساً راجع به اهمیت تلفظ لغات مشکل و جالب بودن محل تلفظ‌ها، محل توضیح لغات دشوار، جالب بودن محل توضیح نکات دستوری، و بطور کلی، ترتیب مطالب ارائه شده در این دو درس بود. در خصوص موارد فوق، سؤالات به صورت طیف لیکرت طراحی شده بود که بعد از انجام پیش‌آزمون، جواب‌ها به صورت موافق و مخالف تغییر یافت و نهایتاً، اطلاعات استخراج شده از پرسشنامه، با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS و انجام آزمون‌های ویلکاسون و مجذور کای و آنالیز واریانس تحلیل گردید.

میانگین و انحراف معیار خصوصیات درس زبان پیش‌دانشگاهی ۰/۹۹۱±۳۸/٤۳ و درس زبان عمومی ۰/۱۵۵±٦۷/۵۹ بود. مقایسه این دو میانگین با تست آماری ویلکاکسون، تفاوت معنی‌داری را نشان می‌دهد (P < ۰/۰۰۱).

با ترتیب مطالب ارائه شده در این دو کتاب، ۹۱/۹ درصد دانشجویان در مورد زبان پیش‌دانشگاهی مخالفت داشتند و ۸/۱ درصد موافق بودند. هشتاد و هشت و نیم درصد آنها با ترتیب مطالب زبان عمومی موافق و ۱۱/۵ درصد مخالف بودند که در مقایسه این اختلاف معنی‌دار بود (P < ۰/۰۱).

بطور کلی، نتایج این مطالعه نشان داد که در دروس مربوط به خواندن (Reading)، فعالیت‌های قبل از خواندن که شامل تلفظ لغات مشکل، توضیح کلمات دشوار در جمله (Context) و ارائه نکات دستوری است، مقبول نظر دانشجویان بوده، که این شاخص با یافته‌های دیگران مبنی بر ارائه فعالیت‌های قبل از خواندن مطابقت(۱،۲و٤) دارد و به همین جهت، کتاب زبان پیش‌دانشگاهی موجود، که فعلاً در دانشگاه‌ها تدریس می‌گردد (Basic reading)، بخاطر نداشتن ترتیب خوب مطالب، می‌تواند استاد را به روش‌های تدریس سنتی سوق دهد. کتاب زبان عمومی مخصوص دانشجویان رشته‌های پزشکی و وابسته (ESM-I) نیز می‌تواند از نظر ارائه ترتیب مطالب، الگوی دیگر کتب زبان از جمله کتاب زبان پیش‌دانشگاهی قرار گیرد.

آدرس مکاتبه. محمدرضا مزین (مربی)، گروه زبان، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی، جاده بافق، احمدآباد، یزد.
دکتر سید سعید مظلومی، استادیار و محسن عسکرشاهی، مربی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد.
این نامه در تاریخ ۸۳/۱۱/۱۸ به دفتر مجله رسیده، در تاریخ ۸٤/۳/۳۱ اصلاح شده و در تاریخ ۸٤/٤/۱۵ پذیرش گردیده است.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-04]

منابع

1. Nuttall C. Teaching reading skills in a foreign language. 2nd ed. Oxford: McMillan Heinemann. 1996.
2. Clark MA, Silberstein S. Toward a realization of psycholinguistic principles for the ESL reading class. Language Learning 1997; 27: 135-54.
3. Hitchcock J. Reading and scientific English prospects, problems and programs in Iran. English for specific purposes: Science and Technology. 1980.
4. Brown HD. Teaching by principles: An interactive approach to language pedagogy. 2nd ed. Sanfransisco: Addison Westly Longman Inc. 2001.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-04]

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-04]